
Espero una postal

Visitem l'exposició
Primària

Comissariat: Àngels Casanovas i Romeu

Proposta didàctica: Maria Calzada i Olivella

SUMARI

Presentació	3
Introducció	
Aquest missatge és per tu. Les postals, cartolines viatgeres	4
La postal, un souvenir de moltes cares	5
Sentir, transmetre	
Mira'm com una selfie, però d'encàrrec. Del retrat pictòric a la postal	6
Estimat, estimada. L'amor vola en una postal	7
Sota el mantell de la Mare de Déu. De noms de noia	8
Auguri! Moltes felicitats!	9
Viatjar, gaudir, tenir cura	
En ruta. El viatge «in progress». El viatge per plaer	10
Ens hem calçat els esquís! El món de l'esquí i els seus canvis	11
Hem pres el primer bany o... les primeres aigües. Les aigües, font de salut	12
Guanyar-se la vida: èxit o fracàs	
Sóc lluny però us recordo. Emigrar. Viatge només d'anada	13
La història de Josep Alsina. Treballar viatjant, viatjar treballant	13
No t'amoïnis, però de vendre, res de res. Un viatge pagat per l'empresa	14
Benvolgut client, distingit senyor. Postal i publicitat	15
La milícia, sempre la milícia	
Des del front i la rereguarda. La postal com a arma de guerra	16
Històries de la mili	17
La història de Joan Sans. El carter a qui no li agradava escriure cartes	17
Cloenda: de la postal al WhatsApp	
Un concurs de TV	18
Taller de postals: de la creació fins a la bústia	19
Actuem: la col·lecció de postals	19
Fonts: bibliografia, web grafia, cinema	20

PRESENTACIÓ

Us donem la benvinguda al món de les postals!!

En aquesta exposició veurem què són les postals i com han servit al llarg del temps per explicar moltes coses: què desitgem, què pensem, què sentim, on som...

Per què hi ha postals per tot: per fer un viatge, per dir que hem anat a esquiar, o que som a la platja, per felicitar, per vendre i per estimar.

Amb aquest dossier, que serà el vostre quadern del Museu, seguireu les peripècies d'unes postals i dels qui les van escriure i coneixerem històries i aventures.

Que gaudiu molt amb les postals !!

L'equip

Introducció

AQUEST MISSATGE ÉS PER A TU

El viatge de la postal

Mira els plafons i observa. Està ple de postals. Com són?

Per què serveixen?

Una postal és com un dibuix on expliquem coses

La postal necessita dues persones:

la que escriu i la que després llegirà l'escrit.

- Que hi podem escriure en una postal? De què es pot parlar?
- Escriu al requadre que hi podem dir en una postal

Què fan aquests eriçons?

Mira aquests eriçons.

Tenen una postal. On la posen?

A casa teva tens un objecte com aquest? Dibuixa'l

Perquè les postals arribin a les persones que volem les hem de portar a correus o bé posar-les en una bústia. Això és enviem la postal.

Les persones

Qui són aquestes persones que hi ha a la fotografia?

Què fan amb les postals?

Per què serveixen aquestes saques tan grans?

On les posen?

Qui reparteix les cartes i les postals?

Actuem!

Tens postals a casa teva?

De qui són?

Tenen dibuixos o fotos?

Quines?

Col·leccionem postals (I)

Recollim les postals que trobem a casa i guardem-les en una capsa

Introducció

LA POSTAL: UN SOUVENIR* AMB MOLTES CARES**En botigues turístiques de regals has vist souvenirs?**

Un souvenir és un objecte que ens serveix de _____.

Digues el nom de coses o objectes que poden servir per recordar-nos d'algú:

Una postal és un souvenir?

Mira en aquest espai i relaciona amb fletxes aquestes imatges amb el record que tenen:

IMATGE**LA POSTAL ENS RECORDA...**

Quan van fer una carretera que anava a Polinyà

Un personatge de contes, la Mari-Pepa

Unes nenes celebren l'aniversari

Actuem!

A qui enviaries una postal?

Què li diries?

Col·leccionem postals (II)

Què hi veus a la vitrina?

En tens a casa?

Per què poden servir aquests objectes?

Sentir... transmetre

MIRA'M COM UNA SELFIE D'ENCÀRREC

Mira aquesta pintura

Què fan els protagonistes?

Quin títol hi posaries?

Títol _____.

Antigament, quan no hi havia càmeres de fotos ni telèfons intel·ligents, es feien pintures.

Qui podria encarregar pintures?

Creus que seria molt fàcil de fer-ho?

A qui havien d'encarregar les pintures? Tothom ho podia fer?

Busca aquesta postal a l'exposició

De qui és?

Sembla una pintura?

Abans hem vist que eren els pintors qui feien quadres representant les persones.

I quan van haver-hi postals, èqui les podia fer?

L'estudi del fotògraf Col·leccionem postals (III)

Què hi veus a la vitrina?

En tens a casa?

Per què poden servir aquests objectes?

Actuem!

T'has fet fotografies de grup alguna vegada?

On? Amb qui?

Busqueu el decorat del fotògraf i feu-vos una selfie.

Sentir... transmetre

ESTIMAT... ESTIMADA

L'amor vola en una postal...

Qui són els protagonistes?

Què fan?

Com se senten? Estan...

Troba tres paraules que defineixin els seus sentiments:

Els objectes de l'amor

Quan no es poden dir les coses ni de paraula ni per escrit, fem servir objectes.

Què hi veus a la vitrina?

En tens a casa?

Les paraules de l'amor

Mira les postals que hi ha al plafó.

Quines paraules escriuen a les postals per demostrar els seus sentiments? Busca-les a les postals.

Estimat, estimada, amor, sempre teu, el cor, casats, harmonia musical, besades, amorós, regalar, «fiancé» (promès, novio)

El ventall també servia per comunicar-se sense paraules:

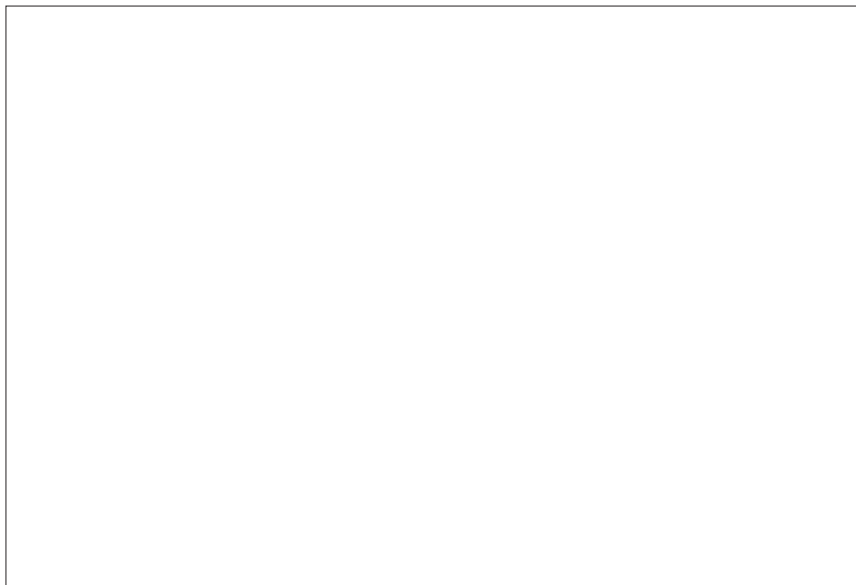
- ❖ Tapar-se els ulls amb el ventall obert: t'estimo
- ❖ Tocar el ventall amb la vora del dit: vull parlar amb tu

Podeu buscar els símbols a:

Detallets d'història.

El llenguatge dels ventalls.

Fes un núvol de paraules que estiguin relacionades amb els sentiments

Actuem!

Què faries per acostar-te a una nena o un nen que t'agrada?

Sentir... transmetre

SOTA EL MANTELL DE LA MARE DE DÉU

Què és un santuari?

Un santuari és una església que trobem fora de la ciutat.
Des de temps molt llunyans, trobem esglésies petites amb imatges de la Mare de Déu que tots coneixem.

A l'exposició es parlen de dos santuaris: Lorda i Fàtima.

Mireu les postals i digueu qui són cadascuna:

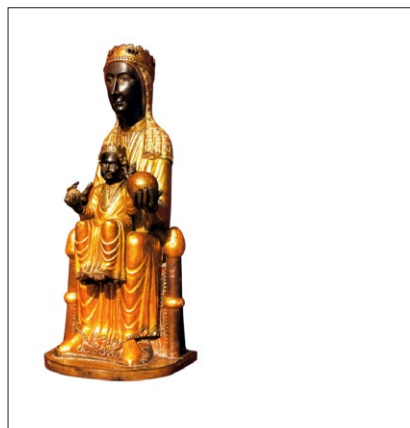
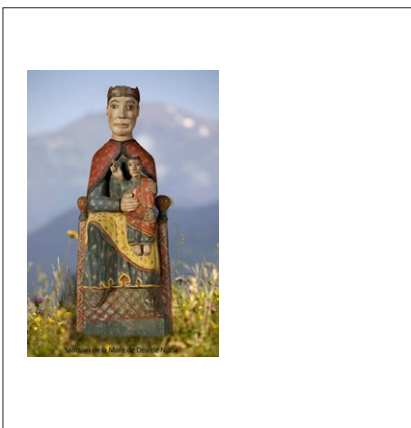
Els noms de noia i les imatges romàniques

Les imatges romàniques són de les més antigues.

Representen la Mare de Déu amb el seu fill, però amb un posat molt rígid.

Del lloc on són en surten noms de noia com Montserrat o Núria.

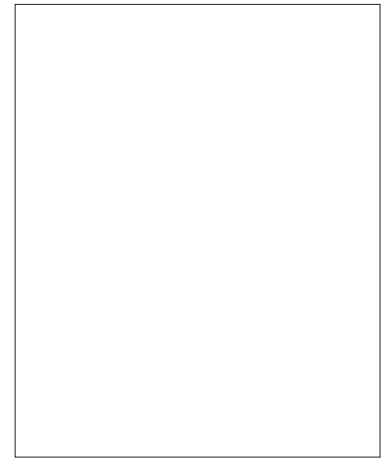
Coneixes aquestes imatges? Posa'ls el nom.

Els records del viatge als santuaris

La gent que visita un santuari, són pelegrins.

Quins records poden comprar? Feu un dibuix dels que trobeu a la vitrina.

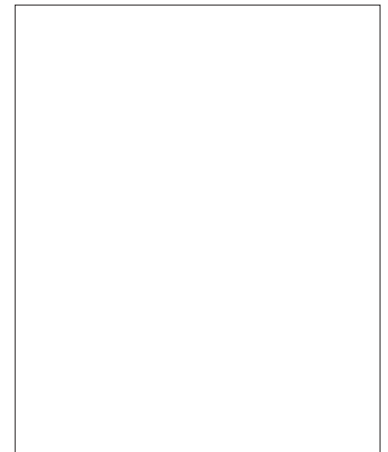

Actuem!

A la teva població...

Saps quin és el nom de noia que més es posa on vius?

Teniu algun santuari? Quin? Feu-ne un dibuix.

Sentir... transmetre

AUGURI!! PER MOLTS ANYS!!

Molts motius per felicitar

Quan estem contents, desitgem que aquella felicitat duri per molts anys. Felicitem per...

El cuiner i l'indiot

Qui és el protagonista de la postal?

Com va vestit?

Què fa amb aquest indiot? Per què?

Què ens recorda aquesta imatge? Què felicitem?

Una trucada per telèfon

Troba aquesta postal a l'exposició.

Ara la llegirem i analitzarem.

Qui l'escriu? Per què? Qui la rep?

Qui és el senyor Miquel?

Actuem!

Com ens felicitem ara?

Felicites als teus parents o familiars?

Com ho fas? Què li diries?

Quines paraules o expressions faries servir?

Escriu un petit text de felicitació. Pensa a qui l'enviaries.

Aquí tens unes quantes expressions...

- auguri!
- felicitats!
- per molts anys!
- bon Nadal!
- bones Festes!
- bon Any Nou!
- bon aniversari!
- bon Sant Jordi!
- bones vacances!

Viatjar... passar-s'ho bé... cuidar-se

EN RUTA: VIATJAR I ESCRIURE POSTALS

Us agrada viatjar?

Aquí tenim postals enviades durant els viatges.
Troba qui ha viatjat i a qui envia la seva postal.

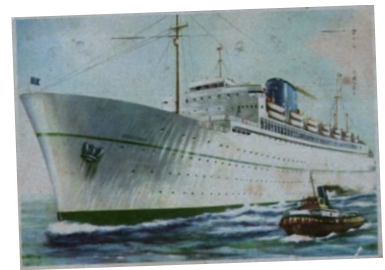
En Joan	
En Lluís	
L'Alba	

On han anat? Senyala amb fletxes

Mallorca		Joan
Roma		Lluís
París		Alba

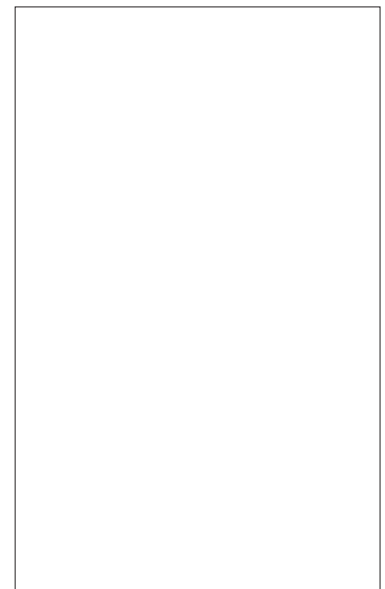
Com viatgem?

Com et sembla que podien viatjar aquests personatges?
(En Joan, en Lluís, l'Alba).

L'equip de viatge

Mira a la vitrina quins objectes ens ajuden per anar de viatge. Dibuixa els que t'emportaries tu.

Actuem!

Amb quins vehicles has viatjat?
En vaixell? En tren? En avió?
Explica la teva experiència.

Viatjar... passar-s'ho bé... cuidar-se

ENS HEM CALÇAT ELS ESQUÍS!

La neu i els esports

Foto:

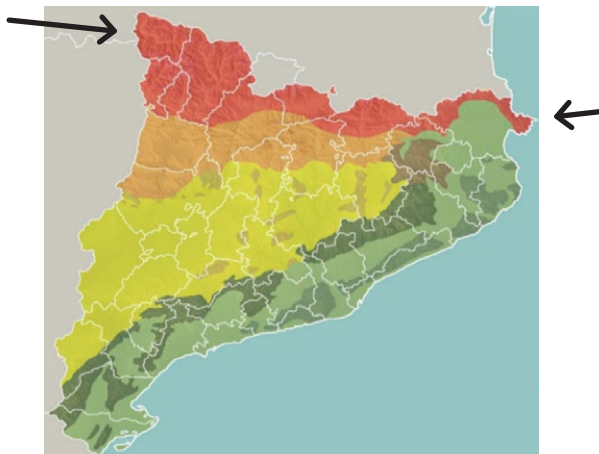
Quins esports es poden practicar a la neu?

Les muntanyes i la neu

Per trobar neu, hem d'anar a les muntanyes més altes.
Si mires les postals, veuràs que moltes venen dels Pirineus. On són?

Encercla l'espai dels Pirineus.

Quina és la seva extensió? On comencen i on acaben?

mapesinteractius.didactalia.net

Anem a les pistes!

Explica la imatge. Què hi veus? Quin nom té aquest aparell? Per què serveix?

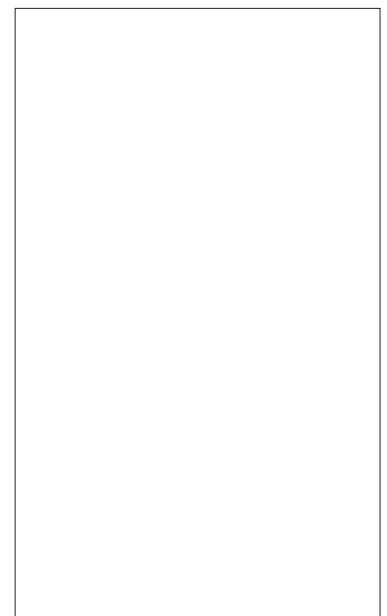

Actuem!

Has anat a esquiar alguna vegada? On?

Què portaves?

Busca a l'exposició els elements que es necessiten (roba, equip, etc.) Pots fer un dibuix.

Viatjar... passar-s'ho bé... cuidar-se

HEM PRES EL PRIMER BANY... O LES PRIMERES AIGÜES

L'aigua que porta salut: el mar

Antigament, anar a banyar-se al mar era per recepta del metge. Per recuperar-se d'una malaltia, per millorar la salut. No tothom hi podia anar uns dies a la platja!

Fixa't en aquesta postal:

Què pot ser aquest edifici?
On està situat?
Busca aquesta població al mapa.

Llegiu el contingut

A qui està dirigida la postal?

Què li ha receptat el metge, pel que diu i pel que no diu?

Busca a la postal què ens expliquen relacionat amb la salut i les malalties.

Les aigües que surten de la terra: aigües termals

L'aigua de la font, segons el seu recorregut per sota terra (subterrani) surt calenta i amb molts minerals per guarir malalties.

Al costat d'aquesta aigua, fan uns hotels que es diuen balnearis.

Font del Lleó
(Caldes Montbui)

Balneari Prats (Caldes de Malavella)

Actuem!

Vius prop del mar?

O tens a prop aigües termals?

Fixa't que tots els llocs amb aigües termals es diuen Caldes.

Què deu voler dir...
aigües caldes...?

Guanyar-se la vida. Èxit o fracàs

SÓC LLUNY PERÒ US RECORDO. EMIGRAR

Viatge d'anada però sense tornada

Emigrar vol dir marxar a viure a un altre lloc.
Moltes vegades és per buscar una nova feina i una vida millor.

A quins països marxaven? Com ho sabem?

Les persones que marxaven enviaven postals per explicar com els anava la vida.

Mira les postals i troba des d'on eren i on van anar:

En Josep Batllori

En Feliu Escayol i família

Viatjar treballant: Josep Alsina Sayol

Aquí tenim en Josep Alsina. Per què viatjava?

Fixa't en les postals i esbrina quin ofici tenia en Josep.

Quin detall ens ho explica?

Mitjans de transport

Aquí tenim un vaixell de l'època. Anava cap a Amèrica. Quin dels personatges de les postals hauria agafat el vaixell per emigrar?

Actuem!

Teniu aula d'acollida a l'escola?

És pels nens i nenes que han nascut en un altre país.

La seva família ha emigrat del seu país cap aquí.

Pregunta:

- ❖ D'on vénen
- ❖ Què troben més a faltar...
la família, els amics,
la manera de viure...

I a la teva família?

Hi ha algú que ha emigrat?

Guanyar-se la vida. Èxit o fracàs

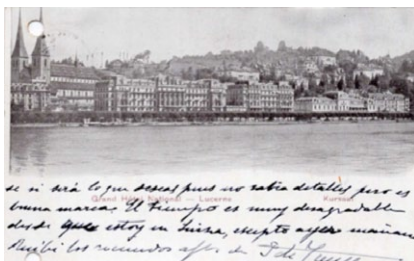
NO T'AMOÏNIS, PERÒ DE VENDRE, RES DE RES

La història d'un oncle i un nebot

El senyor Pompeu Casanovas era de Sabadell. Tenia un negoci de comprar i vendre llana. Era l'amo de l'empresa. El seu nebot, en Pau Maria Turull, viatjava per Europa per vendre i comprar llana. Era el representant de l'empresa. Eren socis, vol dir que treballaven d'acord.

Però...

Busca a l'espai i descobreix on havia viatjat.

Feia negocis en Pau Maria? O només viatjava?

Llegeix el que ens expliquen al plafó.

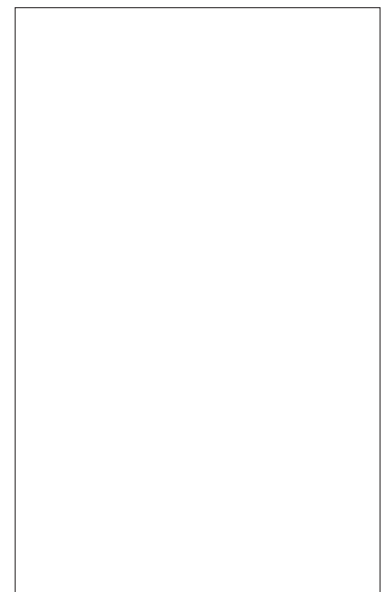
- Com era en Pau Maria?
- A quins llocs viatjava?
- Com eren els hotels on anava?
- Què li deia al seu oncle de la feina?

En Pau Maria era un dandy

Llegint el plafó, podries dir què vol dir ser un dandy?

Fes un dibuix de com t'imagines que era un dandy.

Actuem!

Coneixes algú que treballi amb persones de la seva família?

I a tu, t'agradaria treballar amb un oncle o pare o mare?
Per què?

Guanyar-se la vida. Èxit o fracàs

BENVOLGUT CLIENT, DISTINGIT SENYOR

Les postals que envien les botigues o les empreses

Quan no hi havia televisió, els anuncis es feien d'una altra manera. Per exemple, enviant postals.

On s'han buscat un bon lloc el gos i el gat?

Què fabricaven a Tolosa?

Com es deia la fàbrica?

Actuem!*

Imagineu que teniu una botiga o una fàbrica.

Quins productes veneu o fabriqueu?

Per vendre més, creareu una postal de publicitat: farem un dibuix amb una frase que expliqui el nostre producte.

Aquí tenim un altre anunci en forma d'acudit. És de les caves Castellblanch

Què fabricaven?

L'acudit té lloc en una aduana. L'aduana és el lloc de la frontera entre dos països on es paguen impostos per passar objectes comprats.

Explica què amaga el senyor sota l'americana per no pagar l'impost a l'aduana i què li passa.

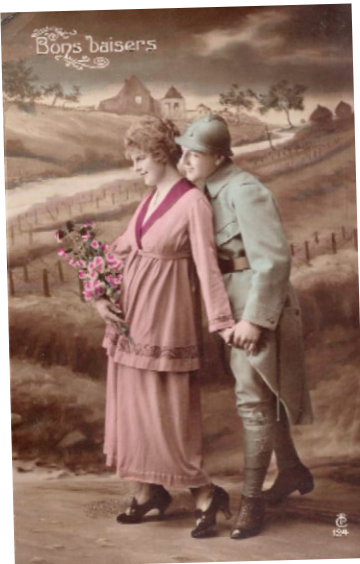
*podem treballar en grup o individualment

La milícia...sempre la milícia*.

DES DEL FRONT* I LA REREGUARDA*.

Postals i guerra

Des del front s'enviaven postals a la família i a persones estimades.

Llegim algunes frases que escriu el soldat en aquesta postal:

«Estimat Petit Amor.
Notícies meves que sempre són bones de moment. Vam condecorar *a una infermera. Tothom portava flors. Va ser bonic de debò.»

A qui escriu aquest soldat?

Què és una guerra?

Creus que els soldats explicaven la veritat del que passava?

Per què ho feien?

Una guerra, un problema mal resolt

Quan tenim idees diferents i no ens escoltem, surt el problema, el conflicte.

Una guerra és un conflicte que es vol solucionar amb la força.

Saps algun lloc del món que ara estiguin en guerra?

Actuem!

Què feu quant hi ha un problema o un malentès?

Escolteu als altres amb respecte?

En parleu a classe o amb els pares o mestres?

O us enfadeu i us discutiu?

Com es pot fer millor perquè tots estiguem contents?

Mirant la postal, relaciona:

il·lusions	parella enamorats	destrucció
lluita	guerra	patiment
vida	soldat	mort

Milícia: parlar d'exèrcit i soldats.
Front: els qui anaven a la guerra.
Rereguarda: els qui es quedaven.
Condecorar: donar una medalla.

La milícia...sempre la milícia*.

HISTÒRIES DE LA MILI

Què vol dir fer la mili?

Fer la mili, volia dir anar un any, com a mínim, a aprendre a fer de soldat. Preparaven els nois per anar a la guerra, sense guerra. Era obligatori i qui no hi volia anar el posaven a la presó.

Què escriuen els soldats?

Què escriu el soldat de la postal? Què vol que li enviïn?
Per què? Fixa't en la bafarada:

Llegim algunes frases:

«estic molt bé, però cansat de fer instrucció, aprendre a tirar... som dilluns i encara queda tota la setmana... mengem bé, però escàs ... tinc bons amics... sóc a la mili perquè no tinc cap més remei...»

Què en pensen de la mili? Els agradava? Per què?

Què en penseu vosaltres?

Històries de debò: Joan Sans i Trelis

Mirem les fotos:

En Joan va fer la mili. com a soldat de sanitat i tocava a la banda de músics.

Com ho sabem? Quin símbol ens ho diu? (Fixa't en el soldat que està estirat)

Quins instruments veiem a les fotos?

Fem un dibuix:

Quin ofici va fer en Joan acabada la guerra?

Actuem!

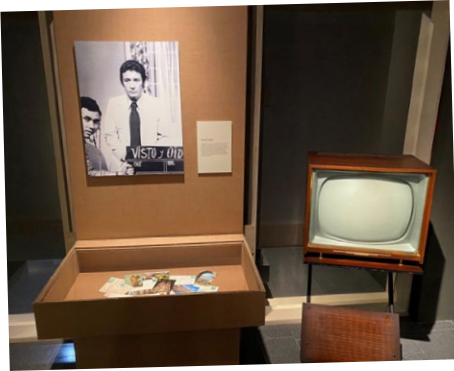
Des de fa anys, la mili ja no és obligatòria. Coneixes algú que hagi fet la mili? El pare, l'avi o padrí, un tiet...

Pregunta'ls com els va anar. Que t'expliquin les seves històries. Van enviar postals?

De la postal al whatsapp

POSTALS PER UN CONCURS

Els concursos de televisió?

Aquí trobem que el concursos de televisió ja es feien d'ençà que es va inventar. Abans, quan no hi havia televisió en feien a la ràdio.

Fixa't en el plafó

Quins programes feien concurs?

Com es deia el presentador?

Fixa't en el televisor que hi ha al costat.

Els concursos abans i ara

I ara... hi ha concursos?

Quins coneixes?

Actuem!

Com són els aparells de televisió ara. S'assemblen al de l'exposició?

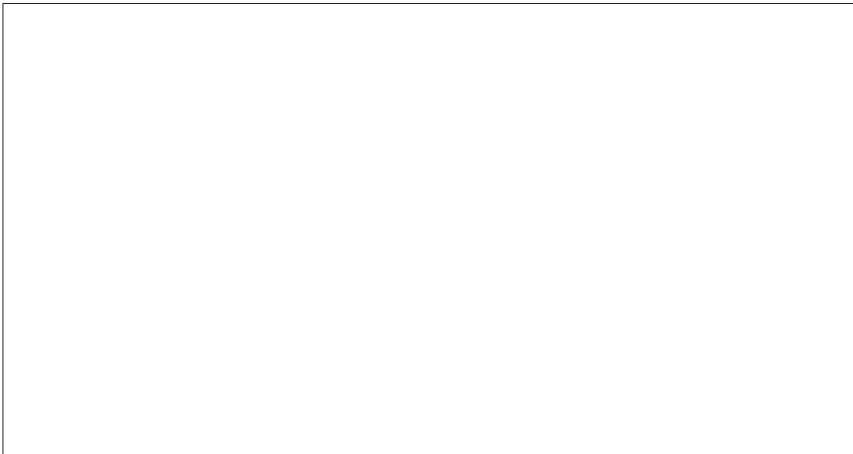
Dibuixa com és el de casa teva i explica les diferències amb el de l'exposició.

De la postal al whatsapp

EL TALLER DE POSTALS. LA COL·LECCIÓ

Com fem una postal

Amb els materials que trobem en aquesta sala, dibuixeu la vostra postal.

Penseu a qui la voleu enviar. També us la podeu enviar a vosaltres mateixos!

Escriviu un text ben bonic. Per exemple:

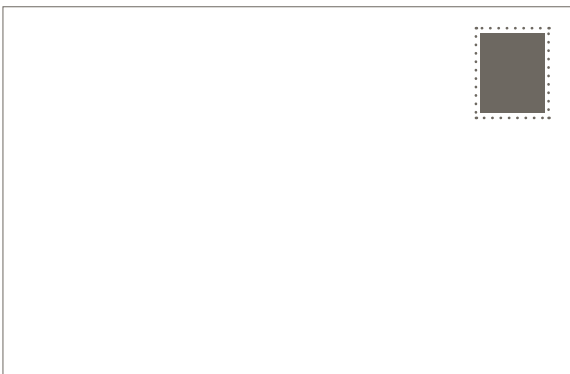
Molts records des del Museu!

Sóc a l'exposició de les postals!

O el que vosaltres vulgueu.

No us oblideu d'escriure el nom i l'adreça.

Després poseu la postal dins la bústia groga que hi ha a la sala.

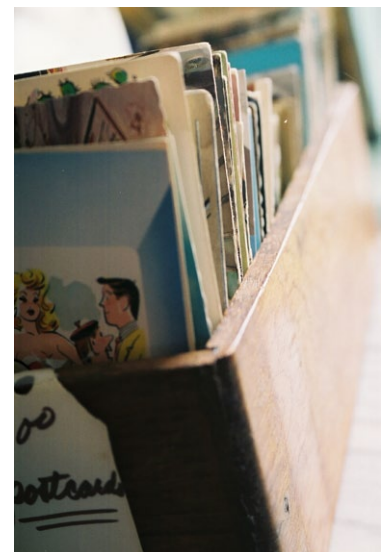
Actuem! Col·leccionem postals!

Heu aconseguit postals?

A casa, de la família, perquè us les han enviat o heu comprat...

Feu piles segons del lloc on siguin i les podeu guardar en una capsa o en un àlbum.

Bona col·lecció!

Fonts: bibliografia, web grafia, cinema

Bibliografia

Charles Bukowski, *Correus*. Quid Pro Quo, edicions
Oriol Canosa, Mercè Lòpez, *L'illa de les cartes perdudes*. Babulinka books
Toon Tellegen *Cartes de l'esquirol, de la formiga, de l'elefant* ed. Destino
Christine Nöstlinger *Estimada Susi, estimat Paul* Ed. Cruilla, col·lecció Vaixell de Vapor
Anthoni Papatmeodoulo *L'última carta*. Ed, Kalandraka
Raquel Díaz Reguera *El bolso rojo. Cuentos por correo*. Ed. Tres tigres

Web grafia

https://ca.wikipedia.org/wiki/Nou_Barons_de_la_Fama Sota el mantell de la Mare de Déu
www.pirisport.com/mapa/esqui/pirineus Ens hem calçat els esquís
<https://blocs.xtec.cat/recursosctma1mqm/files/2011/01> Hem pres el primer bany
<http://www.buxaweb.cat/dossiers/imperialisme.htm> Emigrar

Filmografia

Benvinguts al Nord. Emesa a Tv3 2020
Benvinguts al Sud. (2010). Emesa a Tv3 2015
El carter (i Pablo Neruda). (1995) Emesa a Tv3 2016
Només els àngels tenen ales (Only Angels have wings, 1939). Emesa a Tv3 1995
La Sociedad literaria i el pastís de pela de patata (2018). Emesa a Tv3 2021
Pat el cartero (1981-2017) (sèrie d'animació)
La aldea del Arce (sèrie d'animació)
La leyenda de Klaus (2019)
El cartero entra sin llamar (1997)